

skega od leta 1864. prejšnja finančna direkcija in ces. kantonski predstojniki odpisavali davek. Pritožil se je na Dunaj za tega voljo, in dosegel je zdaj, kar bi bilo vsled milostnega cesarjevega ukaza moralo že vsa ta leta biti, da minister denarstva ukazuje cesarskim gosposkam, da se vprihodnje noter do nove davkovske vredbe zemljiščini (gruntni) davek znižuje ali odpisuje na dvojno stran, namreč davek celim okrajem, soseskam in posamesnim gospodarjem, ki so preobloženi z davkom, — in pa davek takim, ki so po slani, toči, povodnji ali družih poljskih uimah škodo trpeli; kolikor se unega davka odpiše, se ima odpisati koj naprej, to je, že v začetku novega leta, ne pa h koncu leta, da bi ga preobloženi kmet moral plačati, potlej pa še le nazaj dobil, kar je plačal čez svojo moč; odpisi davka zavoljo vremenskih nesreč pa se vé da se godijo še le po nesrečah.

— Postave, ki jo je deželni zbor lanski sklenil o ravnopravnosti slovenskega jezika v šolah, ministerstvo ni potrdilo, marveč jo — kakošna ironija! — odbilo prav s tistim §. 19., po katerem je deželni zbor zahteval pravico slovenskemu jeziku. Deželnemu zboru tedaj, ker ni dobil pol kosa kruha, ki ga je zahteval, ne ostaja zdaj družega, kot to, da zahteva celi kos za narod svoj.

— V pripomoč slovenskemu gledišču v Ljubljani bode deželni odbor predlagal prihodnjemu deželnemu zboru, naj iz glediščinega zaklada dovoli za prihodnje leto 1000 gold., in sicer 500 gold. za učilnico glediščino, 200 gold. za razpis nagrade za izvirno, resno ali žaloigro, 50 gold. za razpis nagrade za besede opere, 150 gold. pa za razpis nagrade za glasbo k tej operi, in potem še nagrado po 50 gld. za dve šaloigri.

— Kar so pisarili nekteri dunajski časniki in po njih tudi drugi o shodu slovenskih poslancev v Ljubljani in njihovih sklepih, so vse napačne čenčarije. Kak sleduh je vjel tu ali tam kako besedo, in brž je bila cela „kompozicija“ gotova; da so pisuni celó gosp. Winklerja pritaknili v to skupščino, dokaza je dovolj, da nič ne vejo, in ljubljanski pisar, ki je o tem shodu stari „Pressi“ poslal cel lajtartikel pod naslovom „slovenske sanjarije“, bolje bi jo bil zadel, ako bi bil pisal „nemškutarske oslarije“.

— (Veliki sejm ljubljanski) „češpljev sejm“ od nekdanj imenovan, je bil srednje baže; ljudje nimajo, s čem bi kupovali. Živine so pripeljali veliko, in cena jej je bila prav visoka; videli smo krave s teletom po 120 do 140 gold., a večidel so krave bile revne, voli bolji, kónj pa je bilo mnogo lepih. Lah je segal posebno po konjih. Ceno medú so na sejmu stavili od 15½ do 18 gold. cent; pridelali pa so ga letos povsod le malo.

— V pondeljek so se g. Rihard Dolenec iz Roseneka, Piskar iz Motnika in Majaron iz Borovnice, katerim je kmetijska družba podelila štipendije, podali na Moravsko v Schönberg, da se bojo ondi skozi 6 tednov djansko učili, kako se lan po novih in najboljih skušnjah v vodi godí, in vse drugo, kar se tiče umnega predivstva. Vsi trije mladenči so za to poslanstvo prav sposobni, zato se nadjati moremo, da bojo ondi pridobljeni nauk plodno širili po naši domačiji. „Novicam“ dobroznani gosp. R. Dolenec je obljubil potem spisati knjižico o predivstvu.

— „Danica“ razgláša pismo, ki ga je ljubljansko katoliško društvo prejelo na dopis svoj od linškega škofa Rüdiger-a 31. dan u. m. Med drugim piše slavni mož to-le: „Znati je, da se bliža velik, morebiti za dolgo časa odločiven boj med močmi svetlobe in

táme. Ne bojimo se! Gospod je govoril: „ne bojte se, jez sem svet premagal“. Na to besedo zaupajmo! On nas bo k zmagi peljal. Pri tem nič ne kazi, ako naše osebe padajo na žrtvi, da se le reč do zmage vspeši, ki jo zastopamo“.

— (Železnico na Gorenskem) že na večih krajih delajo, in gotovo bi se bilo delo še bolj pospešilo, ko bi v mnogih krajih ljudje, kateri so zapeljani po nevednežih ali takih, ki sami dobiček iščejo, ne bi mislili, da bo njim na korist, ako se kakor dolgo je mogoče, odkupu trdovratno ustavljajo. Se vé, da je taci le malo, in da večí del posestnikov previdi, da železnica dobro plačuje zemljišča. Upati je, da bodo to sprevideli kmalu vsi, in da jih nazadnje ne bo komisija s svojo cenitvijo učila, da so v svojo škodo se upirali poravnati. Verjemite nam, da ne govorimo gospodom železnice na ljubo, ampak na dobro našim kmetom.

— Okrajno glavarstvo v Postojni je naznanilo, da c. k. deželno predsedništvo ne zabranjuje podružnice Sokola v Postojni.

— (Dramatično društvo) združeno s pevskim zborom narodne čitalnice napravi na čast deželnemu zboru v nedeljo 19. t. m. besedo v čitalnični dvorani. Udom dramatičnega društva in čitalnice pošljejo se vabila in program na dom.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Glavno mesto stopi za ta čas, ko delajo deželni zbori, za mesta, kjer deželni zastopniki zborujejo; vsa pozornost se bode obračala zdaj le na te. Na Českem se začne 20. dan t. m. huda borba o volitvah novih deželnih poslancev; volitni odbor je razposlal jederni razglas po deželi, da poslanci zvesti ostanejo svojim prejšnjim volitvam; ker dunajski nemškutarski časniki ne morejo podreti bridkih resnic tega razglasa, psujejo ga le, kakor je — navada liberalcev. Za Čehe ni skrbi, da zmaga značajni narod; al Poljaci se lovijo zdaj tako zdaj tako, da v razceljenosti sami ne vejo, pri čem da so. — Strah, ki je zarad bolezni Napoleonove stresal denarne špekulante in borse v Parizu, na Dunaji itd., se je dozdej nekoliko vlegel, ker je Napoleonu spet enmalo odleglo; al preračunili so, da nad 100 milijonov je šlo v poslednjih tednih v zgubo. Pač mora Evropa bolna biti, da bolezen enega človeka tako silen strah dela! — 9. dan t. m. so se začeli deželni zbori v Gradcu, Celovcu in Črnovicah; iz poslednjih dveh ni nič posebnega omeniti; iz štajarskega pa le to, da je dr. Vošnjaku in Hermanu obveljal predlog, da zarad protestov slovenskih mož proti volitvi Seidel-a je deželni odbor dobil nalog, še enkrat preiskati to volitev in poročati zboru; čegava bode obveljala, ni težko reči.

Žitna cena

v Kranji 13. septembra 1869.

Vagán pšenice 5 fl. 40. — rži 3 fl. —. — ječmena — fl. —. — ovsa 1 fl. 70. — soršice 3 fl. —. — ajde 2 fl. 90. — prosa 2 fl. 70. — krompirja 1 fl. 60. — fižola 3 fl. 54.

Žitna cena

v Ljubljani 11. septembra 1869.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. —. — banaške 4 fl. 83. — turšice 2 fl. 90. — soršice 3 fl. 26. — rži 2 fl. 90. — ječmena 2 fl. 60. — prosa 2 fl. 60. — ajde 2 fl. 80. — ovsa 1 fl. 80 — Krompir — fl. —.